

ΑΧΑΪΑ Α.Ε.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.

2^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER» ΤΗΣ
«ΑΧΑΪΑ Α.Ε. - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.»
ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 4 ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ 2007-2013» ΤΟΥ ΠΑΑ**

«ΔΕΣΜΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΧΑΪΚΗΣ ΓΗΣ»

Καταληκτική Ημερομηνία: 29 Νοεμβρίου 2012

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΠΑΑ 2007-2013

**Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων**

**Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης:
*Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές***

LEADER

Άρθρο 1

Γενικά στοιχεία τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER

1.1 Στο πλαίσιο του Άξονα 4: «Εφαρμογή προσέγγισης LEADER» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) εγκρίθηκε, με τις αριθ. 5807/29.6.09 και 5954/2.7.09 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η εφαρμογή τοπικού προγράμματος, με Φορέα Υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης) την Εταιρεία μας με την επωνυμία: **«ΑΧΑΪΑ Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.»** και διακριτικό τίτλο **«ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ.»**, (εφεξής αποκαλούμενη Ο.Τ.Δ.).

Για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υπεγράφη η από 22.05.2010 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Διοικητικός Τομέας Κοινοτικών Πόρων & Υποδομών και της Ο.Τ.Δ.

1.2 Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος της Ο.Τ.Δ. είναι οι ακόλουθοι:

- η δημιουργία, βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας των υπαρχουσών υποδομών και υπηρεσιών της τουριστικής προσφοράς της περιοχής,
- η αξιοποίηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής για την παραγωγή και την ανάδειξη τοπικών προϊόντων ποιότητας και χαρακτηριστικών τοπικών προϊόντων,
- η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς με την ανάδειξη και αποκατάσταση των φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων, των αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και μνημείων,
- η διασύνδεση τομέων και δραστηριοτήτων (διαμονή, διατροφή, φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, βιοτεχνία, χειροτεχνία) προκειμένου να ενισχυθεί και να επιτευχθεί η προστιθέμενη αξία της τοπικής ταυτότητας, της τοπικής παραγωγής και κατ' επέκταση της τουριστικής προσφοράς.

Επιχειρησιακοί στόχοι του τοπικού προγράμματος είναι:

1. Η διαμόρφωση ενός τοπικού τουριστικού προϊόντος υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών, με αναγνωρίσιμη τοπική ταυτότητα, που θα απευθύνεται θεματικά σε επισκέπτες ποικίλων ενδιαφερόντων, σε συνδυασμό με την χάραξη και υποστήριξη ελκυστικών τουριστικών διαδρομών γνωριμίας με τη φύση, τα προϊόντα και τα μνημεία της περιοχής.
2. Η παραγωγή ποιοτικών αγροτικών προϊόντων και αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους μέσω κατάλληλης μεταποίησης και ανάδειξής τους, ώστε να είναι ευχερής η διάθεσή τους τόσο επί τόπου, όσο και στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού.

3. Η προστασία και ανάδειξη του πλούσιου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος ως κύριο συστατικό στοιχείο της ιδιαίτερης ταυτότητας της περιοχής.
4. Η διασύνδεση του τουρισμού με την αγροτική οικονομία και τα επώνυμα ποιοτικά προϊόντα της, ιδιαίτερα με το οινικό προϊόν,
5. Η ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας (με έμφαση στη διαφοροποίηση του αγροτικού εισοδήματος) και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής μέσω της αξιοποίησης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και της δημιουργικής διασύνδεσης των νευραλγικών αρχαιολογικών και ιστορικών πόλων της, η ενιαία ανάδειξη των οποίων συνιστά ισχυρό κίνητρο για την αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής.
6. Η βελτίωση των συνθηκών ελκυστικότητας της περιοχής με σκοπό την προσέλκυση νέων κατοίκων μόνιμης εγκατάστασης και την μεταστροφή των δυσμενών πληθυσμιακών εξελίξεων.
7. Η μείωση της περιθωριοποίησης συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων (γυναίκες, νέοι) και ενίσχυση των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, προκειμένου να αποτελέσουν το μελλοντικό δυναμικό ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στην περιοχή.
8. Η προώθηση της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων, των συλλογικών φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

1.3 Το τοπικό πρόγραμμα της Ο.Τ.Δ. περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και υπομέτρα:

ΜΕΤΡΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ
41. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης: 411. Ανταγωνιστικότητα 413. Ποιότητα ζωής/ Διαφοροποίηση	L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
	L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
	L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
	L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
	L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
	L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών
421: Διατοπική και διακρατική συνεργασία	L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς
	421α	Διατοπική συνεργασία
431: Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμψύχωση	421β	Διακρατική συνεργασία
	431α	Δαπάνες λειτουργίας της ΟΤΔ
	431β	Απόκτηση δεξιοτήτων και εμψύχωση

1.4 Περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος αποτελούν οι ακόλουθες Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες:

ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΠΑΤΡΕΩΝ	ΠΑΤΡΕΩΝ	Ελικίστρα, Μοίρα, Σούλι
	ΒΡΑΧΝΑΪΙΚΩΝ	Βραχναίικα, Θεριανό, Καμίνια, Μονοδένδρι, Τσουκαλαίικα
	ΜΕΣΣΑΤΙΔΟΣ	Θέα, Καλλιθέα, Κρήνη Πατρών, Κρυσταλλόβρυση, Οβριά (μόνο για επενδύσεις σε <u>εκτός σχεδίου</u> περιοχές), Πετρωτό, Σαραβάλι
	ΠΑΡΑΛΙΑΣ	Παραλία (μόνο για επενδύσεις σε <u>εκτός σχεδίου</u> περιοχές), Μιντιλόγλι, Ρογίτικα
	ΡΙΟΥ	Άγιος Βασίλειος, Ακταίο (Βερναρδαίικα), Άνω Καστρίτσι, Αραχοβίτικα, Αργυρά, Δρέπανο, Κάτω Καστρίτσι, Πιπίτσα, Ρίο - Αγ. Γεώργιος Ρίου (μόνο για επενδύσεις σε <u>εκτός σχεδίου</u> περιοχές), Πλατάνι, Σελλά, Ψαθόπυργος
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ	ΔΥΜΗΣ	Αγιοβλασίτικα, Αλισσός, Άνω Αχαΐα, Ελαιοχώρι, Κάτω Αλισσός, Κάτω Αχαΐα (μόνο για επενδύσεις σε <u>εκτός σχεδίου</u> περιοχές), Νιφοραίικα, Πετροχώρι
	ΛΑΡΙΣΣΟΥ	Αγ. Νικ. Σπάτων, Απιδεώνας, Άραξος, Βελιτσές, Καγκάδι, Λακκόπετρα, Ματαράγκα, Μετόχι, Μιχόι, Πέτα, Ριόλο
	ΜΟΒΡΗΣ	Καραίικα, Κρίνος, Λιμνοχώρι, Μύρτος, Σαγαίικα, Φράγκα
	ΩΛΕΝΙΑΣ	Αγ. Νικ. Κράλι, Αγ. Στέφανος, Άνω Σουδεναίικα, Άρλα, Αχαϊκό, Γαλαναίικα, Γκανείικα, Κάτω Μαζαράκι, Λουσικά, Μιτόπολη, Πόρτες, Σαντομέρι, Φλόκα, Φώσταινα, Χαϊκάλι, Χαραυγή
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	ΑΙΓΙΟΥ	Βαλιμίτικα, Δάφνες, Διγελιώτικα, Κουλούρα, Κούμαρη, Κουνινά, Μαυρίκι, Μελίσσια, Παρασκευή, Σελινούντας, Τέμενη, Χατζή
	ΑΙΓΕΙΡΑΣ	Αιγείρα, Αιγές
	ΑΚΡΑΤΑΣ	Ακράτα, Άμπελος, Βούτσιμο, Καλαμιάς, Κράθιο, Παραλία Πλατάνου, Ποροβίτσα, Συλιβαινιώτικα
	ΔΙΑΚΟΠΤΟΥ	Άνω Διακοπτό, Διακοπτό, Ελαιώνας, Ελίκη, Ζαχλωρίτικα, Καθολικό, Κερύνηια, Μαμουσιά, Νικολαίικα, Ριζόμυλος, Ροδιά, Τράπεζα
	ΕΡΙΝΕΟΥ	Αρραβωνίτσα, Δαμακίни, Ζήρια, Καμάρες, Νέος Ερινεός, Σαλμενίκο
	ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑΣ	Αγ. Κωνσταντίνος, Άλσος, Βερίνο, Γκραίικα, Γρηγόρη, Δημητρόπουλο, Δουκαναίικα, Κρήνη Αιγιαλείας, Λάκκα, Λόγγος, Μάγειρας, Μυρόβρυση, Νεραντζιές, Ροδοδάφνη, Σελιανίτικα, Τούμπα

Επισημαίνεται, όσον αφορά τις Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες **Οβριάς, Παραλίας, Ρίου (Αγ. Γεώργιος Ρίου)** και **Κάτω Αχαΐας**, ότι στην περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνεται μόνο η εκτός σχεδίου περιοχή των ανωτέρω Κοινοτήτων.

Σημειώνεται επίσης, ότι σύμφωνα με το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα υπάρχουν περιορισμοί ως προς τη χωροθέτηση επιμέρους δράσεων, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι (Ενημερωτικό Υλικό) της παρούσας.

1.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος έχουν εγκριθεί με τις αποφάσεις του σημείου 1.1 ανωτέρω συνολικά για όλες τις δράσεις αυτού πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης ύψους 6.500.000,00 Ευρώ από τα οποία τα 5.200.000,00 Ευρώ αποτελούν την Κοινοτική Συμμετοχή που καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τα 1.300.000,00 Ευρώ την Εθνική Συμμετοχή που καλύπτεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Άρθρο 2

Αντικείμενο της πρόσκλησης

2.1 Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης», στα παρακάτω υπομέτρα και δράσεις του τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER:

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
L123 Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων
L311 Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
	L311-2	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής
	L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων
	L311-6	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών
	L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση
L312 Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ	L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων
	L312-2	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
μικρών επιχειρήσεων	L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση
	L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων
L313 Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	L313-1	Ίδρυση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία - περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης)
	L313-2	Σήμανση αξιοθέατων και μνημείων
	L313-3	Ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου
	L313-4	Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών
	L313-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
	L313-6	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής
	L313-8	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)
	L313-9	Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης
L321 Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ.
	L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών
L322 Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών	L322-1	Βελτίωση και ανάπτυξη κοινόχρηστων χώρων
L323 Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης
	L323-2α	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία δεν είχαν ποτέ παραγωγική δραστηριότητα (όπως βρύσες, γεφύρια)
	L323-2β	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια)
	L323-3	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπίου της υπαίθρου (όπως αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών, δενδροφυτεύσεις με ενδημικά είδη)

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
	L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία -συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά

2.2 Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός και οι αντίστοιχες πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης των δράσεων στις οποίες αναφέρεται η παρούσα 2^η Πρόσκληση είναι ενδεικτικά ως εξής:

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (€)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ Δ.Δ. (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ & ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ) (€)
L123 Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	L123α Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	1.285.517,20	642.758,60
L311 Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	L311-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	446.741,11	268.044,67
	311-2 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής	250.000,00	150.000,00
	311-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων	130.000,00	78.000,00
	311-6 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	50.000,00	30.000,00
	311-7 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	200.000,00	120.000,00
L312 Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	312-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	350.000,00	210.000,00
	312-2 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	517.691,87	310.615,12
	312-3 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	100.000,00	60.000,00
	312-5 Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	65.000,00	39.000,00
L313 Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	L313-1 Ίδρυση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία - περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης)	50.000,00	50.000,00
	L313-2	30.000,00	30.000,00

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (€)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ Δ.Δ. (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ & ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ) (€)
	Σήμανση αξιοθέατων και μνημείων L313-3 Ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου	69.000,00	69.000,00
	L313-4 Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών	110.000,00	77.000,00
	313-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	1.360.365,04	816.219,02
	313-6 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής	421.917,31	253.150,38
	313-8 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)	350.000,00	210.000,00
	313-9 Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης	100.000,00	60.000,00
	L321-2 Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ.	180.000,00	180.000,00
L321 Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	L321-3 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών	104.000,00	78.000,00
L322 Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών	L322-1 Βελτίωση και ανάπτυξη κοινόχρηστων χώρων	140.000,00	140.000,00
L323 Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	L323-1 Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα	160.000,00	160.000,00

ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (€)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ Δ.Δ. (ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ & ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ) (€)
	μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης		
	<u>L323-2α</u> Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία δεν είχαν ποτέ παραγωγική δραστηριότητα (όπως βρύσες, γεφύρια)	148.000,00	131.000,00
	<u>L323-2β</u> Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια)		
	<u>L323-3</u> Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπίου της υπαίθρου (όπως αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών, δενδροφυτεύσεις με ενδημικά είδη)	114.000,00	114.000,00
	<u>L323-4</u> Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά	90.000,00	90.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		6.822.232,53	4.366.787,79

Το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ανά δράση, καθώς και τα ποσοστά ενίσχυσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναμορφώνονται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατόπιν έγκρισης από την Ε.Υ.Ε. ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα τροποποιήσεων του τοπικού προγράμματος με μεταφορά πιστώσεων μεταξύ των δράσεων και β) κατόπιν κατανομής πρόσθετων πιστώσεων στο τοπικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

2.3 Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

2.4 Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν:

- I. Ενημερωτικό υλικό σχετικά με το περιεχόμενο, τις περιοχές εφαρμογής, τους δυνητικούς δικαιούχους των προκηρυσσόμενων δράσεων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- II. Υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας που πρέπει να συμπληρωθεί από τους ενδιαφερόμενους (υποψήφιους δικαιούχους), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στο υπόδειγμα αναφέρονται - μεταξύ άλλων - και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν.
- III. Κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- IV. Κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- V. Πίνακας τιμών μονάδας για κατασκευαστικές εργασίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- VI. α) Η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010) και η με αρ. 6102/2012 τροποποίηση αυτής (ΦΕΚ 1473/Β/3.5.12), β) η με αρ. 1577/2010 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων και η με αρ. 3751/2012 τροποποίηση αυτής, καθώς και γ) η με αρ. 2974/710/8.4.2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού) και η με αρ. 3427/9.6.10 ΚΥΑ τροποποίησης αυτής, σε ηλεκτρονική μορφή (CD).
- VII. Το εγκεκριμένο, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Τοπικό Πρόγραμμα προσέγγισης LEADER της ΑΧΑΪΑ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., σε ηλεκτρονική μορφή (CD).

Άρθρο 3

Διάρκεια εφαρμογής τοπικού προγράμματος

Η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων του τοπικού προγράμματος είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015.

Άρθρο 4

Ενημέρωση υποψήφιων δικαιούχων και παραλαβή πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση και τα Παραρτήματα αυτής διατίθενται στα γραφεία της Ο.Τ.Δ., Δ/νση: **Αγ. Αλεξίου και Ασημ. Φωτήλα, 250 01 Καλάβρυτα**, τηλ. **26920-24442-3** κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Για την παραλαβή της δεν προβλέπεται κόστος. Επίσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ.: **www.achaiasa.gr**.

Περίληψη της πρόσκλησης έχει σταλεί προς δημοσίευση στον τοπικό τύπο και συγκεκριμένα στις εφημερίδες «Πελοπόννησος» και «Πρώτη της Αιγιάλειας».

Άρθρο 5

Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες

5.1 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., αποκλειστικά εγγράφως.

5.2 Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται από την Ο.Τ.Δ. το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνία υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

5.3 Οι ως άνω έγγραφες διευκρινίσεις αναρτώνται υποχρεωτικά και στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ. στην ως άνω προθεσμία.

5.4 Μετά την υποβολή των προτάσεων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δικαιούχους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Άρθρο 6

Χρόνος και Τόπος υποβολής προτάσεων

6.1 Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι η **29 Νοεμβρίου 2012**, ημέρα Πέμπτη και ώρα 16:00 μ.μ.

6.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ.: **Αγ. Αλεξίου και Ασημ. Φωτήλα, Τ.Κ. 25001 - Καλάβρυτα** είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, με την ένδειξη **«Για τη 2^η πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος του Τοπικού Προγράμματος της Ο.Τ.Δ. ΑΧΑΪΑ Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α. (ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.)»**.

6.3 Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά θα πρέπει ο φάκελος της πρότασης να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των

ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

6.4 Σε κάθε υποβαλλόμενη πρόταση δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

6.5 Η Ο.Τ.Δ. δύναται να προβεί σε παράταση της προθεσμίας υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Για την παράταση τηρούνται τα αναφερόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 17 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), όπως ισχύει κάθε φορά.

6.6. Η ΟΤΔ απευθύνει εκ νέου πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε περίπτωση που έχει διαθέσιμες πιστώσεις και εφόσον:

- α) δεν έχει συγκεντρώσει αξιόλογες προτάσεις από δυνητικούς δικαιούχους ή
- β) έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την καταληκτική ημερομηνία της τελευταίας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη δράση/εις ή
- γ) εκτιμά ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα του ενός έτους έχει μεταβληθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή.

Άρθρο 7

Περιεχόμενο προτάσεων

7.1 Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν συμπληρωμένο σφραγισμένο «φάκελο υποψηφιότητας», σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας, στην ελληνική γλώσσα. Ο φάκελος υποψηφιότητας συνοδεύεται από επιστολή-αίτηση του υποψηφίου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας.

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας και της αίτησης απορρίπτονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

7.2 Ο φάκελος υποβάλλεται **έντυπα σε 2 αντίγραφα** (ένα εκ των οποίων είναι το πρωτότυπο) **και επιπλέον σε ηλεκτρονική μορφή (cd)**. Σε περίπτωση αντίθεσης, υπερισχύει το έντυπο πρωτότυπο.

7.3 Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Δ. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίησή του περιεχομένου του.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση προτάσεων

8.1 Η αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER της Ο.Τ.Δ. Η επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων αποτελείται αποκλειστικά από προσωπικό που απασχολείται στην Αναπτυξιακή Εταιρεία με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή σχετική σύμβαση έργου. Η σύνθεση της επιτροπής ανταποκρίνεται στο είδος και τις απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων δράσεων, ενώ είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων της μιας επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές δράσεις.

8.2 Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε **κριτήρια επιλεξιμότητας** (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε **κριτήρια επιλογής** (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης. Τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του μέτρου 41 του τοπικού προγράμματος είναι σύμφωνα με αυτά για τα οποία γνωμοδοτεί η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 78(α) του Καν. 1698/2005. Τα κριτήρια είναι αυτά που αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι (Ενημερωτικό Υλικό) της παρούσας. Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

8.3 Στην περίπτωση που το φυσικό αντικείμενο υποψήφιας πρότασης περιλαμβάνει ενέργειες διαφορετικών δράσεων (για παράδειγμα υποδομές διανυκτέρευσης και εστίασης), αυτή αξιολογείται και εντάσσεται στη δράση εκείνη, στην οποία αντιστοιχεί η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα της πρότασης.

8.4 Για κάθε προκηρυσσόμενη δράση, η επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, καταγράφει σε Δελτίο Αξιολόγησης το αποτέλεσμα της αξιολόγησης με σχετική αναλυτική τεκμηρίωση ανά κριτήριο και συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιλαμβάνεται πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων, με συνημμένα τα σχετικά Δελτία Αξιολόγησης.

8.5 Στη συνέχεια, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί της αξιολόγησης βάσει της ως άνω γνωμοδότησης της επιτροπής αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

8.6 Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου αυτή να πραγματοποιήσει δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο (στο πλαίσιο του συστήματος εποπτείας) επί της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.7 Μετά την ολοκλήρωση του δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στην ΟΤΔ η οποία οφείλει να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες προσαρμογές, τροποποιώντας ανάλογα την απόφαση της παραγράφου 8.5 ανωτέρω. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμία αλλαγή από το δειγματοληπτικό έλεγχο, δεν απαιτείται νέα απόφαση της ΕΔΠ LEADER αλλά η ΟΤΔ αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενημερώσει σχετικά την ΕΔΠ LEADER, με ταυτόχρονη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα.

8.8 Στη συνέχεια η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή στον κάθε υποψήφιο την απόφαση της ΕΔΠ LEADER συμπεριλαμβανομένου του πίνακα κατάταξης της συγκεκριμένης δράσης, καθώς και το αναλυτικό δελτίο αξιολόγησης της πρότασής του. Στην επιστολή αναφέρεται και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ, τοιχοκολλούνται στην έδρα της και δημοσιεύονται σε μία τοπική εφημερίδα.

8.9 Το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της ΕΔΠ LEADER της παραγράφου 8.5 ανωτέρω δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90 ημέρες.

8.10 Κατά την αξιολόγηση της πρότασης του δυνητικού δικαιούχου από την ΟΤΔ εξετάζεται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός σε σχέση με τα αντίστοιχα κριτήρια, ενώ για έργα για τα οποία δεν απαιτείται σύμφωνα με τη νομοθεσία η εφαρμογή επίσημων αναλυτικών τιμολογίων λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Για κατασκευαστικές εργασίες, ο πίνακας τιμών μονάδας ανά είδος εργασίας, που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας και έχει εγκριθεί από την ΕΔΠ LEADER.

Ο πίνακας δύναται να αναπροσαρμόζεται και σε κάθε περίπτωση εγκρίνεται από την ΕΔΠ LEADER. Τυχόν αποκλίσεις των τιμών αυτών σε έργα του τοπικού προγράμματος μπορούν να γίνουν αποδεκτά μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

β) Για τις λοιπές ενέργειες η ΟΤΔ αξιολογεί το κόστος με βάση τις σχετικές προσφορές που περιλαμβάνονται στο φάκελο υποψηφιότητας, εκτός από τις περιπτώσεις που τεκμηριώνεται η μοναδικότητα του προϊόντος. Η ΟΤΔ διενεργεί έρευνα αγοράς όπου απαιτείται.

γ) Για να γίνουν αποδεκτές περιπτώσεις ιδιοκατασκευών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα, το εύλογο κόστος σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους και τις συνθήκες της αγοράς. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία που σχετίζεται με την κατασκευή και τη διάθεση στην αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού.

Σε κάθε περίπτωση τυχόν περικοπές από την ΟΤΔ επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού του δυνητικού δικαιούχου θα πρέπει να είναι πλήρως τεκμηριωμένες και να αποτυπώνονται στο σχετικό Δελτίο αξιολόγησης.

8.11 Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την ανωτέρω εξέταση αποτελεί τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, ο οποίος αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ και στη σύμβαση της ΟΤΔ με τον δικαιούχο. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Οποιαδήποτε σχετική αύξηση βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο. Για τις περιπτώσεις δημοπράτησης, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου που αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης και στη σχετική σύμβαση (εφόσον αυτή έχει υπογραφεί) τροποποιείται αφού αφαιρεθεί το ποσό της έκπτωσης.

8.12 Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της πρότασης περιλαμβάνονται κατασκευαστικές εργασίες ή αρμόδια για την αξιολόγηση επιτροπή μπορεί, εφόσον η ΟΤΔ το κρίνει σκόπιμο, να πραγματοποιήσει επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας.

8.13 Η ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας, επιτροπές και μέλη αυτών, στελέχη της εταιρείας) δεν επιτρέπεται να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή από τους υποψήφιους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους.

8.14 Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει από τους υποψηφίους διευκρινίσεις μόνο επί ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και σε καμία περίπτωση συμπλήρωση αυτών ή νέων δικαιολογητικών.

Άρθρο 9

Υποβολή ενστάσεων

9.1 Η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων καθορίζεται σε 15 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία αυτή μπορεί να μην τηρηθεί, εφόσον όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη συγκεκριμένη δράση δηλώσουν υπεύθυνα στην ΟΤΔ ότι δεν προτίθενται να υποβάλουν ένσταση.

9.2 Οι ενστάσεις των υποψηφίων δικαιούχων εξετάζονται από επιτροπή ενστάσεων, που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER. Η σύνθεση της επιτροπής ενστάσεων των δυνητικών δικαιούχων είναι αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής αξιολόγησης. Τα μέλη της επιτροπής ενστάσεων δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση της πρότασης του συγκεκριμένου δυνητικού δικαιούχου. Η εν λόγω επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται αναλυτικά η αιτιολογημένη γνωμοδότησή της επί όλων των αιτιάσεων των υποβληθεισών ενστάσεων.

9.3 Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων από την επιτροπή, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί των ενστάσεων με βάση τη γνωμοδότηση της επιτροπής ενστάσεων. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής, η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

9.4 Η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή την ως άνω απόφαση της ΕΔΠ LEADER, καθώς και τα πρακτικά της επιτροπής ενστάσεων στους ενδιαφερόμενους της δράσης στην οποία εντάσσεται η πρόταση. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων όπως διαμορφώνεται μετά την εξέταση των ενστάσεων, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ και τοιχοκολλούνται στην έδρα της, ενώ αποστέλλονται και στην ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα προς ενημέρωσή της.

Άρθρο 10

Ένταξη έργου στον Άξονα 4 του ΠΑΑ – Υπογραφή σύμβασης με την Ο.Τ.Δ.

10.1 Η ένταξη των έργων πραγματοποιείται για όσες εκ των προτάσεων επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις ανά δράση κατά τη φθίνουσα σειρά της οριστικής βαθμολογίας τους.

10.2 Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη έργων, η ΟΤΔ συντάσσει και αποστέλλει Τεχνικά Δελτία Έργων στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου μετά την εξέτασή τους να ενσωματωθεί λίστα δικαιούχων σε Απόφαση Ένταξης/ Χρηματοδότησης στον Άξονα 4 του ΠΑΑ.

10.3 Μετά την έκδοση της ανωτέρω Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης, η ΟΤΔ καλεί τους δικαιούχους που περιλαμβάνονται σε αυτήν για υπογραφή σύμβασης αποστέλλοντάς τους σχετικό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση η **σύμβαση** υπογράφεται εντός **90 ημερών** από την ημερομηνία ανάρτησης της Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια» και εντός 5 ημερών από την υπογραφή της κοινοποιείται ηλεκτρονικώς στην ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα.

Το ανωτέρω χρονικό διάστημα δύναται να παρατείνεται έως **150 ημέρες** από την ΟΤΔ, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του δικαιούχου. Η εν λόγω ημερομηνία μπορεί να

παραταθεί έως ένα μήνα ακόμη σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιπτώσεων και μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα.

Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων για την υπογραφή της σύμβασης το έργο απεντάσσεται.

10.4 Κατά την υπογραφή της σύμβασης πρέπει να εξασφαλίζεται η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας 2.5, 2.10, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.8, 3.9, 3.10, 3.12 (ενώ η πλήρωση του κριτηρίου επιλεξιμότητας 3.13 θα ελέγχεται σε κάθε αίτημα πληρωμής του τελικού δικαιούχου, σε σχέση με την αντίστοιχη ιδία συμμετοχή). Για το λόγο αυτό, υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τα ανωτέρω, τα οποία πρέπει να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Οι υπεύθυνες δηλώσεις περί μη πτώχευσης, λύσης και εκκαθάρισης θα πρέπει να αντικατασταθούν από τα σχετικά πιστοποιητικά, ως ακολούθως:

α) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) σε περίπτωση νομικού προσώπου, πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι επί ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας, στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Επί ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) το πιστοποιητικό λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου της έδρας της επιχείρησης.

10.5 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος.

10.6 Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει κατά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του δικαιούχου με την Ο.Τ.Δ. να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ'εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για την αγορά του ακινήτου επι του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση,

- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση πίστωσης που χορηγήθηκε για την συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οποία εντάσσεται η προεγκριθείσα επένδυση,
- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή.

10.7 Για την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΟΤΔ, ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης υπέρ της ΟΤΔ, ισοδύναμης με το 5% της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης του επενδυτικού του σχεδίου.

Άρθρο 11

Όροι και προϋποθέσεις υλοποίησης έργων

11.1 Η υλοποίηση των έργων του τοπικού προγράμματος πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του έργου και τη φύση του δικαιούχου νομοθεσία, τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις των συμβάσεων που υπογράφονται μεταξύ Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ΟΤΔ και μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχων.

11.2 Η ΟΤΔ δεν μπορεί να είναι δικαιούχος έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41 του τοπικού προγράμματος.

11.3 Τα πρόσωπα που απασχολεί η ΟΤΔ (Αναπτυξιακή Εταιρεία) με σύμβαση εργασίας ή έργου δεν αποδέχονται άμεσα ή έμμεσα από το δικαιούχο την ανάθεση του συνόλου ή μέρους έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41.

11.4 Στο πλαίσιο του μέτρου 41 οι μέτοχοι της ΟΤΔ έχουν δυνατότητα ένταξης έργων, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών και άλλους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το **30%** της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (μέτρο 41). Ωστόσο, η δημόσια δαπάνη έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το **25%** της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.6 Η ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών συμπίπτει με αυτή της έγκρισης του τοπικού προγράμματος από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ειδικότερα, για το μέτρο 41 ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης του δικαιούχου στην ΟΤΔ. Για τα υπομέτρα L123α, L321, L322, L323, καθώς και για τις παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα του υπομέτρου L313 μπορούν να γίνουν αποδεκτές αμοιβές εκπόνησης μελετών και έκδοσης αδειών και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

11.7 Τα έργα θα πρέπει να εκτελούνται χωρίς παρεκκλίσεις από την εγκεκριμένη από την ΟΤΔ μελέτη, όπως αυτή περιλαμβάνεται στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου και τηρώντας όλες τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Σε περίπτωση που, κατά την υλοποίηση, υπάρξει αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης πρέπει, προκειμένου να συνεχιστεί η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την ΟΤΔ η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα του έργου, καθώς και τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής του. Η αύξηση του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν είναι αποδεκτή. Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού αιτιολογημένη ή η μη, όπως αυτός προσδιορίζεται στη σχετική σύμβαση, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο και δεν μπορεί να οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου του επιλέξιμου για κάθε μέτρο προϋπολογισμού. Τροποποιήσεις που αφορούν στο χρονοδιάγραμμα, θα λαμβάνουν υπόψη τις προθεσμίες, το χρονοδιάγραμμα και τους γενικούς κανόνες του ΠΑΑ.

Μετά την έγκριση της σχετικής τροποποίησης από την ΟΤΔ, εφόσον δεν απαιτείται τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου Έργου υπογράφεται τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και κοινοποιείται ηλεκτρονικώς στην ΕΥΕ ΠΑΑ –Ανταγωνιστικότητα. Εφόσον η τροποποίηση προκαλεί αλλαγές στο Τεχνικό Δελτίο Έργου, η ΟΤΔ τροποποιεί αντίστοιχα το Τεχνικό Δελτίο Έργου και υποβάλλει σχετικό αίτημα στην της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα για έγκριση, προκειμένου στη συνέχεια να προχωρήσει σε τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και να ενημερώσει σχετικά την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες), επιφέρει αντίστοιχη μείωση των ποσών ενίσχυσης.

11.8 Τα ενισχυόμενα έργα πρέπει:

i) Για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την απόφαση ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα να μην υποστούν σημαντική τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 του Καν (ΕΚ) 1698/2005,

ii) Για διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καν (ΕΚ) 800/2008,

iii) Για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για παρεμβάσεις εκτός ΜΜΕ και για παρεμβάσεις του υπομέτρου 123α να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου του ΠΑΑ.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ενδεχόμενη τροποποίηση εντάσσεται στο πλαίσιο των σημείων (i), (ii) & (iii) ανωτέρω, το σχετικό αίτημα, με εξαίρεση την τροποποίηση της μελέτης της παραγράφου 11.7 ανωτέρω, υποβάλλεται προς εξέταση στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Σε κάθε περίπτωση το οποιασδήποτε φύσης οικονομικό όφελος προσπορίζεται ο δικαιούχος από τις εν λόγω τροποποιήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ίδιας συμμετοχής του. Σε περίπτωση μεταβίβασης παγίων περιουσιακών στοιχείων του έργου που έχουν επιχορηγηθεί θα πρέπει να αντικαθίστανται άμεσα από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δε δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του έργου.

iv) Να μην έχουν χρηματοδοτηθεί παράτυπα από δυο διαφορετικές εθνικές ή κοινοτικές πηγές.

Στις περιπτώσεις μη τήρησης των ανωτέρω επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.9 Στην περίπτωση ΜΜΕ, ο δικαιούχος υποχρεούται εντός ενός έτους από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου του να καλύψει τις θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στη σύμβαση με την ΟΤΔ, τις οποίες οφείλει να διατηρήσει για διάστημα τουλάχιστον ενός έτους. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.10 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) ως προς την προέγκριση δημοπράτησης, προέγκριση σύμβασης και προέγκριση τροποποίησης σύμβασης - ΑΠΕ.

11.11 Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου δύναται να ανακληθεί η απόφαση έγκρισής του και η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΣΔΕ του ΠΑΑ. Αντίστοιχα, δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης της παραγράφου 10.2 της παρούσας.

11.12 Για επενδύσεις συνολικού κόστους μεγαλύτερου των 50.000 € ο δικαιούχος τοποθετεί επεξηγηματική πινακίδα. Στους τόπους εκτέλεσης έργων υποδομής, το συνολικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τις 500.000 € τοποθετούνται διαφημιστικά πλαίσια.

11.13 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν πλήρη φάκελο του έργου στον οποίο να περιέχονται:

- η αίτηση ενίσχυσης, ο φάκελος υποψηφιότητας, η απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ, η Απόφαση Ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα, η σύμβαση με την ΟΤΔ,
- οι εγκεκριμένες μελέτες,
- οι βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας,
- τα έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
- οι επιμετρήσεις από τον επιβλέποντα μηχανικό του έργου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της ΟΤΔ,
- τα Αιτήματα Πληρωμής του δικαιούχου και τα Πρακτικά Διοικητικού Ελέγχου της ΟΤΔ (προκαταβολών και δαπανών),
- τα παραστατικά έγγραφα είσπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (αθεώρητο τιμολόγιο),
- οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με την υλοποίηση του έργου.

11.14 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχονται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε. και να παρέχουν πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία. Τα παραστατικά που αφορούν στις χρηματοδοτούμενες δαπάνες θα πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελική πληρωμή του ΠΑΑ 2007-2013 από τον Οργανισμό Πληρωμών. Επιπλέον, σε περίπτωση παρατυπιών ή παραλείψεων, τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο τα ποσά ανακτώνται πλήρως από το δικαιούχο και πιστώνονται στο ΕΓΤΑΑ ή κατά το οποίο καθορίζονται οι οικονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βάσει του ΚΑΝ (ΕΚ) 1290/2005.

11.15 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Αν, δηλαδή, υποχρεούνται στη τήρηση

βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρούν και παρακολουθούν την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου καθώς και τις επιχορηγήσεις με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία τους, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνουν καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με τέτοιο τρόπο, ώστε να προκύπτουν ευχερώς και διακριτά οι δαπάνες και οι αντίστοιχες επιχορηγήσεις που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο.

Εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία ή η απουσία λογιστικών στοιχείων, συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11.16 Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που προμηθεύεται ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι καινούργιος και αμεταχείριστος. Για το σκοπό αυτό μαζί με το παραστατικό αγοράς θα πρέπει να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού και ο σειριακός αριθμός του μηχανήματος, ή τα στοιχεία αυτά να αναγράφονται στο παραστατικό.

11.17 Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται κατά το αίτημα πληρωμής εκτός των άλλων και το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα, δηλαδή:

- Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμματίου είσπραξης, όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού,
- Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.

11.18 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν.3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.

11.19 Όσον αφορά τη Δράση L313-4 "Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών", σημειώνεται ότι το προϊόν των σχετικών παρεμβάσεων δε δύναται να διατίθεται προς πώληση. Για το λόγο αυτό στο αντίστοιχο υλικό θα αναγράφεται ότι διανέμεται δωρεάν.

11.20 Όσον αφορά το Υπομέτρο L322 "Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών": Η μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης οικισμού ή το σχέδιο αναβάθμισης αυτού, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση

των δράσεων του υπομέτρου θα πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι (Ενημερωτικό Υλικό) της παρούσας.

Άρθρο 12

Καταβολή ενίσχυσης στο δικαιούχο

12.1 Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων του μέτρου 41 είναι καταρχήν αρμοδιότητα της ΟΤΔ, η οποία πρέπει να συντονίζει το τοπικό πρόγραμμα και τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα.

12.2 Η ΟΤΔ διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε όλα τα αιτήματα πληρωμής δαπανών των δικαιούχων του μέτρου 41 σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 33.1 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006. Ο διοικητικός έλεγχος που διενεργεί η ΟΤΔ περιλαμβάνει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της αληθούς πραγματοποίησης των δαπανών που περιλαμβάνει το αίτημα πληρωμής, την επαλήθευση της ολοκληρωμένης ενέργειας σε σχέση με την ενέργεια για την οποία ζητήθηκε και χορηγήθηκε η ενίσχυση. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της ΟΤΔ, συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER επιτροπή με την ονομασία: "Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER".

Αρμοδιότητες της επιτροπής στο πλαίσιο αυτό είναι κυρίως:

- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής δαπανών των δικαιούχων με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά, λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- η επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης του έργου σε κάθε αίτημα πληρωμής δαπανών, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για κατασκευαστικές εργασίες, προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού,
- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων προκαταβολών των δικαιούχων,
- η σύνταξη των Πρακτικών Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολών και Δαπανών, στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου,
- η συμπλήρωση και υποβολή στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα των Δελτίων Παρακολούθησης των έργων.

12.3 Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) στελέχη του υπηρεσιακού πυρήνα της ΟΤΔ, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης. Προκειμένου για πιστοποίηση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, το ένα μέλος της επιτροπής θα έχει ειδικότητα μηχανικού ΠΕ/ΤΕ.

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς, όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κλπ., σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας δεν επαρκεί.

12.4 Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στους δικαιούχους γίνεται από την ΟΤΔ κατόπιν σχετικού αιτήματος πληρωμής, τμηματικά και ανάλογα με τη φύση του έργου, τον προϋπολογισμό του και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Τα στάδια και ο τρόπος τμηματικής καταβολής της αναλογούσας ενίσχυσης καθορίζονται στα πλαίσια της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου. Η κατά τα ανωτέρω καταβολή της ενίσχυσης γίνεται εντός προθεσμίας **δύο (2) μηνών** από την υποβολή του σχετικού αιτήματος πληρωμής, εφόσον το αίτημα είναι πλήρες και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ΟΤΔ. Κατ' εξαίρεση, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί, στην περίπτωση που το σχετικό αίτημα του δικαιούχου αποτελεί αντικείμενο δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 12.14 κατωτέρω.

12.5 Οι δικαιούχοι δύναται να υποβάλλουν ένα (1) έως πέντε (5) αιτήματα πληρωμής δαπανών, ανάλογα με τη φύση του έργου και τον προϋπολογισμό του. Το τελευταίο αίτημα πληρωμής ισοδυναμεί με αποπληρωμή και παραλαβή του έργου.

12.6 Για τα έργα των υπομέτρων L123, L311, L312, L313 (για τις παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας) είναι δυνατή, κατόπιν σχετικού αιτήματος του δικαιούχου, η χορήγηση προκαταβολής, η οποία δε θα υπερβαίνει το 50% της Δημόσιας Δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου, με την προϋπόθεση προσκόμισης από το δικαιούχο εγγυητικής επιστολής η οποία αντιστοιχεί στο 110% της προκαταβολής.

Το αίτημα του δικαιούχου για χορήγηση προκαταβολής δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό των αιτημάτων πληρωμής δαπανών της παραγράφου 12.5 ανωτέρω.

Το αίτημα πληρωμής προκαταβολής συνοδεύεται επίσης από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.).

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ και επιστρέφεται μετά την έγκριση και εισαγωγή στο ΟΠΣΑΑ από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα του Δελτίου Παρακολούθησης του έργου, με το οποίο το σύνολο της δημόσιας δαπάνης του έργου που έχει εισαχθεί στο ΟΠΣΑΑ ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής που έχει καταβληθεί στο δικαιούχο, και την ολοκλήρωση του Ελέγχου Εποπτείας του φακέλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 12.7 κατωτέρω ή σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί πιστοποίηση για ποσό Δημόσιας Δαπάνης τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής καταπίπτει η εγγυητική επιστολή.

Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER προβαίνει σε έλεγχο του αιτήματος προκαταβολής και συντάσσει Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής.

12.7 Ο δικαιούχος, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών (12) από την υπογραφή της σύμβασής του με την ΟΤΔ, θα πρέπει να υποβάλλει στην ΟΤΔ αίτημα πληρωμής για επιλέξιμες δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Για τα έργα στα οποία η ενίσχυση καταβάλλεται εφάπαξ το σχετικό αίτημα πληρωμής θα πρέπει να υποβάλλεται από το δικαιούχο εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το ανωτέρω διάστημα ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης ανάθεσης μεταξύ δικαιούχου και αναδόχου.

Σε περιπτώσει πλήρως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες που θα υποβάλλονται και θα εξετάζονται από την ΟΤΔ θα χορηγείται παράταση για διάστημα το πολύ έξι (6) μηνών, λαμβάνοντας υπόψη και το χρονοδιάγραμμα, τις προθεσμίες και τους σχετικούς κανόνες του ΠΑΑ. Με την παρέλευση και του χρονικού διαστήματος της ως άνω εγκριθείσας παράτασης, κατά την οποία ο δικαιούχος δεν υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, το έργο θα απεντάσσεται.

12.8 Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.), εφόσον αυτές δεν έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο τυχόν αιτήματος προκαταβολής. Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το πρώτο αίτημα πληρωμής, εκτός των ανωτέρω, συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν στις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Κάθε αίτημα πληρωμής του δικαιούχου, πλην της προκαταβολής, συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- επιμετρήσεις εργασιών και λογαριασμό υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή την τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο,
- αντίγραφο του σχετικού λογιστικού βιβλίου από το οποίο προκύπτει η εγγραφή της επιχορήγησης, που έχει ήδη καταβληθεί, καθώς και των παραστατικών δαπανών.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρονται σε κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών.

Με το τελευταίο αίτημα του δικαιούχου για τη χορήγηση της αποπληρωμής του έργου υποβάλλονται, εκτός των άλλων, οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, άδειες των αρμόδιων αρχών που εξασφαλίζουν τη νομιμότητα λειτουργίας.

12.9 Το αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου ελέγχεται από την Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, η οποία προβαίνει στη σύνταξη πρακτικού σύμφωνα με την παράγραφο 12.2 ανωτέρω. Το πρακτικό αυτό λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης και τηρείται στο αρχείο του δικαιούχου και της ΟΤΔ.

Παράλληλα, η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: "ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την ΟΤΔ LEADERγια το ποσό....." και τα αναπαράγει σε φωτοτυπίες, τις οποίες εφόσον επιθυμεί η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, τις επικυρώνει "ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου". Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στο δικαιούχο, ενώ στα αρχεία της ΟΤΔ τηρούνται τα ανωτέρω αντίγραφα/φωτοτυπίες.

Στο πρακτικό διοικητικού ελέγχου δαπανών του τελευταίου αιτήματος πληρωμής θα πρέπει εκτός των άλλων να διαπιστώνεται ότι το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.9 της παρούσας.

12.10 Η πληρωμή δαπανών υπολογίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες και το ποσοστό ενίσχυσης. Το υποβληθέν αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου εξετάζεται και καθορίζονται τα ποσά που είναι επιλέξιμα για ενίσχυση. Εφόσον, μεταξύ του ποσού δημόσιας δαπάνης (x) που αιτείται ο δικαιούχος και του ποσού δημόσιας δαπάνης (y) που κρίνεται επιλέξιμο να του καταβληθεί κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής, υπάρχει διαφορά άνω του 3% του (y), τότε εφαρμόζεται μείωση στο ποσό (y). Το ποσό της μείωσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ αιτούμενου και επιλέξιμου ποσού δημόσιας δαπάνης (x – y) και τελικά καταβάλλεται στο δικαιούχο ποσό (z) = y – (x-y).

Η παραπάνω μείωση δεν εφαρμόζεται εφόσον ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του μη επιλέξιμου ποσού.

Επιπλέον, εφόσον διαπιστωθεί, κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής δαπανών, ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία, το έργο αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ. Αν έχουν καταβληθεί ποσά, αυτά ανακτώνται σύμφωνα με τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών δαπανών. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από την παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος του ΕΓΤΑΑ (Άρθρο 31, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006).

Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή, το ποσό της προκαταβολής αφαιρείται από την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.

12.11 Μετά τη σύνταξη του Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής ή Δαπανών, η ΟΤΔ καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση την αναλογούσα δημόσια δαπάνη στο δικαιούχο. Η τράπεζα συνεργασίας πιστώνει το λογαριασμό του δικαιούχου από τον ειδικό λογαριασμό που διατηρεί η ΟΤΔ για τα μέτρα 41 και 421, μετά από σχετική εντολή της ΟΤΔ.

Ο λογαριασμός του δικαιούχου δηλώνεται στη σύμβαση που έχει υπογράψει με την ΟΤΔ και στο αίτημα πληρωμής.

12.12 Σε όλες τις περιπτώσεις, ο δικαιούχος μετά την είσπραξη του ποσού της επιχορήγησης υποχρεούται να εκδώσει αθεώρητο τιμολόγιο είσπραξης του συγκεκριμένου ποσού και να το διαβιβάσει άμεσα στην ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 3 του ΠΔ 186/1992 – ΚΒΣ. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ ακολουθούνται οι προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες πληρωμής, με την προϋπόθεση ότι στην ΟΤΔ κατατίθενται όλα τα παραστατικά που αποδεικνύουν τη χρήση της επιχορήγησης για το συγκεκριμένο έργο του ΟΤΑ.

12.13 Στην περίπτωση που κατά την υλοποίηση του έργου απαιτηθεί τροποποίηση των εγκεκριμένων από τις αρμόδιες αρχές αδειών, εγκρίσεων και βεβαιώσεων που διέπουν τη νομιμότητα υλοποίησης, αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή τους η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στο δικαιούχο.

12.14 Για το μέτρο 41 η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διενεργεί δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο επί των διοικητικών ελέγχων των αιτημάτων πληρωμής των δικαιούχων που έχει πραγματοποιήσει η ΟΤΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του συστήματος εποπτείας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 33 του Καν(ΕΚ) 1975/2006 και με την ΥΑ 1577/22.7.2010.

Άρθρο 13

Έλεγχοι

13.1 Για όλα τα μέτρα του τοπικού προγράμματος η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διενεργεί δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους στις ΟΤΔ και στους δικαιούχους των έργων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 27 & 28 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την πραγματοποίηση της τελευταίας πληρωμής του έργου. Οι ελεγχόμενες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστον 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

13.2 Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται προκειμένου να επαληθευθεί η ορθή υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, καθώς και η τήρηση κάθε αναληφθείσας υποχρέωσης και δέσμευσης της ΟΤΔ και του δικαιούχου. Ειδικότερα το περιεχόμενο των επιτόπιων ελέγχων καθορίζεται στο άρθρο 28 του Καν (ΕΚ) 1975/2006. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

13.3 Πλην εξαιρετικών περιπτώσεων που καταγράφονται και αιτιολογούνται δεόντως από τις εθνικές αρχές, οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επίσκεψη στο χώρο του έργου ή, σε περίπτωση άυλης ενέργειας, στον αρμόδιο για την ενέργεια.

13.4 Η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα πραγματοποιεί εκ των υστέρων ελέγχους σε έργα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και αντίστοιχου δικαιούχου. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Κάθε ημερολογιακό έτος πραγματοποιούνται εκ των υστέρων έλεγχοι που καλύπτουν τουλάχιστον το 1% των επιλέξιμων δαπανών των έργων, που είχαν τελική πληρωμή το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι εκ των υστέρων έλεγχοι στηρίζονται σε ανάλυση των κινδύνων και των οικονομικών επιπτώσεων των διαφόρων έργων, υπομέτρων ή μέτρων. Οι ελεγκτές που πραγματοποιούν τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν πρέπει να έχουν εμπλακεί σε ελέγχους πριν από τις πληρωμές για το ίδιο έργο.

13.5 Στις περιπτώσεις που απαιτείται, διενεργούνται από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα συμπληρωματικοί και έκτακτοι έλεγχοι.

13.6 Εκτός των ανωτέρω ελέγχων, διενεργούνται στις ΟΤΔ και τους δικαιούχους των έργων έλεγχοι από την ΕΥΔ του ΠΑΑ, από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και από τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

13.7 Στις περιπτώσεις που από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί αχρεώστητη ή παράνομη καταβολή ποσών ενισχύσεων, τα ποσά αυτά θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ενημερώνονται κατά περίπτωση ο ΟΠΕΚΕΠΕ, η ΕΥΔ του ΠΑΑ και η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

Άρθρο 14

Ενημέρωση δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιοποίηση δεδομένων τους

Η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διατηρεί τη δυνατότητα δημοσιοποίησης δεδομένων των δικαιούχων όλων των μέτρων του τοπικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 44α του Καν. 1290/2005 και τον Καν. 259/2008. Τα εν λόγω δεδομένα ενδέχεται να αποτελέσουν

αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές ελέγχου και διερεύνησης για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 15

Πρόσβαση σε έγγραφα - Προϋποθέσεις

15.1 Κάθε ενδιαφερόμενος (υποψήφιος ή δικαιούχος) μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτησή του προς την ΟΤΔ, να λαμβάνει γνώση των εγγράφων που τηρούνται στο αρχείο της ΟΤΔ και έχουν σχέση με τον ίδιο ή τους λοιπούς συνυποψήφιους/συνδικαιούχους (έγγραφα που έχουν υποβάλει οι ίδιοι στην ΟΤΔ ή έγγραφα της ΟΤΔ προς αυτούς).

15.2 Συγκεκριμένα η ΟΤΔ οφείλει να επιτρέπει την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, εφόσον:

- α) ο ενδιαφερόμενος αιτείται την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα με γραπτή αίτησή του, η οποία κοινοποιείται και στους τρίτους τους οποίους αφορά,
- β) έχει ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση των ως άνω εγγράφων,
- γ) το έγγραφο δεν αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων,
- δ) δεν παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις και ιδίως από αυτές του Ν.2472/1997 για την προστασία από επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. φυλετική ή εθνική προέλευση, υγεία, ποινικές διώξεις ή καταδίκες κ.λπ.),
- ε) δεν παραβιάζονται δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. σε μελέτες κλπ.).

15.3 Η κατά τα ανωτέρω πρόσβαση μπορεί να εξασφαλίζεται, είτε με μελέτη των σχετικών εγγράφων στα γραφεία της ΟΤΔ, είτε με χορήγηση αντιγράφων, τα έξοδα της αναπαραγωγής και αποστολής των οποίων βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.

15.4 Η προθεσμία για τη χορήγηση των ως άνω εγγράφων από την ΟΤΔ ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου είναι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της γραπτής αίτησης.

Σε περίπτωση που η εν λόγω αίτηση κατατέθηκε για την παροχή εγγράφων προκειμένου ο αιτών να ασκήσει στη συνέχεια προβλεπόμενη ένσταση, η τυχόν προθεσμία άσκησης αυτής αρχίζει μετά την κατά τα ανωτέρω απάντηση της ΟΤΔ.

Άρθρο 16

Διεκπεραίωση καταγγελιών – αναφορών

16.1 Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας, αναφοράς, αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερομένου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα που σχετίζονται με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ή/και την διαδικασία επιλογής της παρούσας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, η τελευταία απευθύνει στην Ομάδα ερώτημα – αίτημα για την παροχή στοιχείων και απόψεων επί αυτών.

16.2 Η ΟΤΔ οφείλει να απαντά στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα πλήρως, με αποστολή όλων των σχετικών εγγράφων, επί όλων των αιτιάσεων της σχετικής καταγγελίας-αναφοράς εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή του ως άνω ερωτήματος της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Η ως άνω απάντηση της ΟΤΔ δεν πρέπει να αποτελεί απλή διαβίβαση στοιχείων, αλλά πρέπει να περιέχει τις απόψεις της πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένες επί όλων των ισχυρισμών - αιτιάσεων της καταγγελίας-αναφοράς του ενδιαφερομένου.

16.3 Με το ως άνω ερώτημα-αίτημα της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ, αναστέλλεται υποχρεωτικά κάθε εκκρεμής διαδικασία (αξιολόγησης, διαγωνισμού, υπογραφής σύμβασης, πληρωμής κ.λπ.) που διενεργείται από την ΟΤΔ ή από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα και σχετίζεται με τη συγκεκριμένη καταγγελία. Οι εν λόγω διαδικασίες διενεργούνται και ολοκληρώνονται μετά το πόρισμα της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα και τη σχετική απάντηση στον πολίτη κι εφόσον δεν προκύψουν ουσιώδεις πλημμέλειες της ΟΤΔ και η καταγγελία δεν κριθεί βάσιμη ή εφόσον, μετά τη διαπίστωση πλημμελειών, η ΟΤΔ συμμορφωθεί. Κατ' εξαίρεση η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα μπορεί, σε ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, να αποφασίσει τη μη αναστολή των σχετικών διαδικασιών. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της παραγράφου 16.2 για την απάντηση της ΟΤΔ είναι δέκα (10) ημέρες.

16.4 Κατόπιν της απάντησης της ΟΤΔ και της συγκέντρωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων, η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, αφού τα εξετάσει, συντάσσει σχετικό πόρισμα σε σχέση με όσα αναφέρονται στην καταγγελία – αναφορά και το κοινοποιεί στον καταγγέλλοντα και στην ΟΤΔ. Σε περίπτωση που από την εξέταση της υπόθεσης προκύψουν πλημμέλειες της ΟΤΔ, αυτή υποχρεούται να συμμορφωθεί μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών με ταυτόχρονη έγγραφη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ, η σχετική καταγγελία-αναφορά θα αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, σύμφωνα με τις παραγράφους 8.6, 12.14 και το άρθρο 13 της παρούσας, με όλες τις νόμιμες συνέπειες.

Άρθρο 17

Επιβολή κυρώσεων στην ΟΤΔ κατά την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος

17.1 Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος θα επιβληθούν κυρώσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και χρονικών ορίων που ορίζονται στο άρθρο 17 παρ.3, στο άρθρο 18, παρ. 13 και 16, στο άρθρο 20 παρ. 4, στο άρθρο 21 παρ. 3, στο άρθρο 23 παρ. 4 και στο άρθρο 25 παρ. 2, 3 και 4 της ΚΥΑ 401/10.3.2010, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ΕΥΡΩ για κάθε ημέρα καθυστέρησης.
- Στην περίπτωση ουσιωδών πλημμελειών που θεραπεύονται μόνο με επανάληψη της διαδικασίας και οι οποίες οφείλονται σε υπαιτιότητα/συνυπαιτιότητα της ΟΤΔ, αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης (όπως μη τήρηση των οδηγιών και υποδειγμάτων της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, μη ορθή δημοσίευση, δημοσίευση χωρίς την προηγούμενη έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, σύνθεση επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων που δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται, μη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων για το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων, μη τήρηση των προθεσμιών για την υποβολή ενδιαφέροντος από δυνητικούς δικαιούχους και υποβολής ενστάσεων από υποψήφιους), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 1% επί του προκηρυσσόμενου ποσού και μέχρι 10.000 €.
- Στην περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης σε βάρος δικαιούχου του μέτρου 41 ως αποτέλεσμα ελέγχων της παραγράφου 13.1 της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο στην ΟΤΔ ύψους 10% επί του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης. Η κύρωση αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που κοινοποιούνται στην Υπηρεσία προβλήματα και παρατυπίες, που διαπιστώνονται από την ΟΤΔ ύστερα από δικό της έλεγχο και αφορούν αποδεδειγμένα ενέργειες του δικαιούχου μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΟΤΔ ενημερώνει εγγράφως την Υπηρεσία πριν την ημερομηνία διενέργειας του σχετικού ελέγχου της.
- Σε περίπτωση λήψης από την ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας ή/και Επιτροπές ή/και μέλη αυτών ή/και στελέχη της εταιρείας) οποιασδήποτε φύσης ανταλλάγματος (αμοιβής κλπ.) από υποψήφιους ή τους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους ή για την καταβολή ενίσχυσης σε αυτούς, καταγγέλλεται η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και καταπίπτει η εγγυητική καλής εκτέλεσης του άρθρου 14 της ΚΥΑ 401/10-03-20.

Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες της μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, τα πρόστιμα επιβάλλονται σωρευτικά στην ΟΤΔ για κάθε μία από αυτές.

17.2 Εκτός των ανωτέρω, σε τακτά χρονικά διαστήματα, που κατ' ελάχιστον ανέρχονται σε ένα έτος, επανεξετάζεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα το ποσό δημόσιας δαπάνης του μέτρου 431 του τοπικού προγράμματος, το οποίο δύναται να μειωθεί στην περίπτωση διαπίστωσης αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην πορεία υλοποίησής του και στην απορρόφηση των πιστώσεων και μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ σε σχετικές συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ.

Εγκρίνεται με την με υπ. αριθ. 3/12-09-2012 απόφαση (10^ο Πρακτικό) του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων (ΕΔΠ LEADER) της Ομάδας Τοπικής Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή)

Το Ενημερωτικό Υλικό σχετικά με τις προκηρυσσόμενες δράσεις, περιλαμβάνει για κάθε μία από αυτές:

- Τον κωδικό και τον τίτλο της δράσης,
- Την αναλυτική περιγραφή της δράσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα. Επιπλέον αναφέρονται οι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις υλοποίησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4,
- Τη μορφή των δικαιούχων,
- Τα ποσοστά ενίσχυσης και τις πηγές χρηματοδότησης,
- Την περιοχή εφαρμογής της δράσης,
- Τις επιλέξιμες δαπάνες.

Περιλαμβάνονται επίσης:

- Τα κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- Πίνακας τιμών μονάδας για κατασκευαστικές εργασίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- Προδιαγραφές της μελέτης «Συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης οικισμών» (Δράση L322-1), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- Ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές δικτύωσης επιχειρήσεων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).
- α) Η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010) και η με αρ. 6102/2012 τροποποίηση αυτής, β) Η με αρ. 1577/2010 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων και η με αρ. 3751/2012 τροποποίηση αυτής, γ) η με αρ. 2974/710/8-4-2009 (ΦΕΚ 670/Β/10.4.2009) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού) και η

3427/722/9-6-2010 (ΦΕΚ 894/Β/22.6.2010) ΚΥΑ τροποποίησης αυτής, σε ηλεκτρονική μορφή (CD),

- Το εγκεκριμένο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Τοπικό Πρόγραμμα Προσέγγισης LEADER της ΟΤΔ, σε ηλεκτρονική μορφή (CD).

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΩΝ
ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ**

Περιλαμβάνονται υποδείγματα αιτήσεων ενίσχυσης και Φακέλων Υποψηφιότητας (στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ενδεικτική λίστα απαιτούμενων δικαιολογητικών), ως εξής:

- του Υπομέτρου L123,
- των Υπομέτρων L311 - L312 - L313 (Παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας),
- της Δράσης L312-5,
- των Υπομέτρων L321 - L322- L323 - L313 (Παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα),
- της Δράσης L313-9,

σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD).